

Саҳифаларимизда ўқийсиз:

2 - бет:

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ»
СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК
ПАРТИЯСИНING
НИЗОМИ

3 - бет:

«ИПТИМОС
КАТТИҚРОҚ
АКСИРИБ
ЮБОРМАНГ...»

4 - бет:

ҚИНҒИР
ИШ -
КЕЛТИРАР
ТАШВИШ

ВИПОЯТ КЕНГАШЛАРИ ТУЗИЛАЁТИР

ЖИЗЗАХ

25 апрель куни бу ерда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Жиззах вилоят Кенгаши тузишга бағишланган таъсис йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сийосий Кенгашининг иккинчи котиби Абдували Ғуломмаҳмудов маъруза қилди. У йиғилганларни партиянинг мақсад ва вазифалари, Низом ва Дастури билан таништирди.

— Бизнинг партиямиз, — деди А. Ғуломмаҳмудов, — «Инсонпарварлик, тотувлик, бирдамлик, поклик, ҳалоллик» шиори остида иш юритади. Ўзбекистоннинг мустақиллигини мустаҳкамлаш, ҳуқуқий демократик давлат қуришга қўмқолаш, халқнинг ҳуқуқий онини устиришга хизмат қилиш, аграр сиегат соҳасидаги тўб ислохотларни жаддаллаштириш, халқимизнинг маънавий ахлоқий камолотга етказиш, бозор иқтисодиёти шароитида кам таъминланган кишиларга таъминот қилиш партиямизнинг энг асосий ниятларидир...

Йиғилишдан сўнг биринчи ташкилий пленум бўлди. «Жиззах-шарномасавдо» вилоят ҳудудий бошқармасининг бошлиғи Уринбой Қўлдошев Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Жиззах вилоят Кенгашининг биринчи котиби, «Умид» корхона-

си раҳбари уринбосари Шухрат Қурбонов иккинчи котиби, Жиззах вилояти ҳокимлигининг 1-тоифа мутахассиси Шарофхон Низомов котиби этиб сайландилар.

СИРДАРЁ

Бу ерда ҳам Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сирдарё вилояти Кенгашини тузишга бағишланган таъсис йиғилиши бўлиб ўтди.

Таъсис конференциясида Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сийосий Кенгашининг иккинчи котиби Абдували Ғуломмаҳмудов маъруза қилди. У янги партиянинг тузилмаси, мақсад ва вазифалари тўғрисида батафсил тўшунча берди.

Шу кунли «Адолат» социал-демократик партияси Сирдарё вилоят Кенгашининг ташкилий пленуми ҳам бўлиб ўтди.

Пленумда «Сирдарётранс» автомобиль транспорт-ишлаб чиқариш бirlашмаси бошлиғи Улугбек Турсунович Умаров «Адолат» социал-демократик партиясининг Сирдарё вилояти Кенгаши биринчи котиби, Сирдарё вилоят ҳокимлигининг ижтимоий масалалар гуруҳининг етакчи мутахассиси Олимжон Хидирович Давронов иккинчи котиби, вилоят Ешлар иттифоқи қўмитаси ташкилий бўлими мудири Дилфуза Уринбоевна Қаршибоева котиб этиб сайландилар.

• Жиззах вилояти ҳўжалик-ишлаб чиқаришга мўлжалланган ўсиммон стевия ўсимлигини иссиқхоналарда қўчат ҳолида етиштиришга қаратилган тадбирлар ўтказилди. Жиззах туманидаги Х. Носиров номида жамоа ҳўжалиги иссиқхонасининг катта бир қисми ана шу ўсимлик учун ажратилди. Жанубий Америкадан келтирилган ўсимлик янги шароитда дўрқун ўсмоқда. Яқин кўнларда деҳқонлар бу фойдаланган ўсимликнинг қўрққ ҳўллаги ҳўсильдан 500 килограммининг Тошкентдаги озиқ-овқат корхоналарига жўнатишмоқчи. У озиқ-овқат саноатида спиртсиз ичимликлар, мева-шарбатлар тайёрлашда қўл келади.

СУРАТДА: (чапдан-ўнга) иссиқхона ҳўжалиги директори Акрам Хидиров, жамоа ҳўжалиги раиси Ҳўлмат Тўжибоев ва ишчи Умид Матқўрбонова янги ўсимлик қўчатлари сифатини кўздан кечирмоқдалар.

Б. ТУРАЕВ /УзА/ олган сурат.

ҲАФТАНИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

• Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов номига Украина Республикаси Президенти Леонид Кучма хат йўллаб, юртбошимизни Ўзбекистонда референдум муваффақиятли ўтгани ҳамда унинг Президентлик ваколатлари муддати узайтирилгани муносабати билан самимий табриклади.

• Кейинги пайтда ўзбек футбол халқаро майдонга дадил кириб бормоқда. Лекин уни янада оммавийлаштириш учун ҳали кўп ишлар қилиш, қатор муаммоларни ечишга тўғри келади.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири, мамлакат футбол федерациясининг президенти Абдулхўшим Муталов билан олий ва биринчи лига футбол жамоаларининг учрашувида ана шу масалалар муҳокама қилинди.

• Шу йил 9 май куни барча Ҳамдўстлик мамлакатлари, хусусан республикамизда Ғалабанинг 50 йиллиги кенг нишонланади. Чўнки бу кўн эзгулик ва озодлик тантана қилган, халқлар фашизм қўллиги ҳафидан батамом қўтилган кўн сифатида тарих саҳифаларида абадий қолади.

Ана шу қўтлўг кўн муносабати билан Ҳамдўстликка аъзо бўлган давлатлар халқлари ва жаҳон жамоатчилигига Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги Давлат бошлиқлари мурожаат билан чиқдилар.

• 22 апрель куни Республика Ташқи ишлар вазирлигида Ўзбекистон Президенти Ислам Каримовнинг 1994 йил 2 мартда Россия Федерациясига давлат ташрифи чоғида имзоланган ҳўжатларни икки малакат парламентлари ратификация қилгани тўғрисидаги ёрлиқларни алмашиш маросими бўлиб ўтди.

• Республика Адлия вазирлиги, техник Ҳамкорлик бўйича Германия жамяяти, Европа Иттифоқи комиссиясининг Европа эксперт жамяти, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг фалсафа ва ҳўқўқ институти, Тошкент Давлат юридик институти ташаббуси билан ташкил этилган «Бозор иқтисодиёти шароитида мулкчилик тўғрисидаги қўнўнларни тақомиллаштириш» мавзўидаги конференция бўлди. Анжуманда Республика Олий Мажлисининг раиси Эркин Халилов сўзга чиқди.

• 25 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Буюк Британиянинг «Ротшильд Энд Сенс ЛТД» банки раиси Сэр Эвелин де Ротшильдни қабул қилди.

• Шу кўн Республикамиз Президенти Ислам Каримов Америка Қўшма Штатларининг Тожикистондаги Фавқўлодда ва мухтор элчиси Стенли Эҳудеронинг унинг илтимосига биноан қабул қилди. Сўхбат чоғида бошқа масалалар қаторида Тожикистондаги вазиятни тинч музокаралар орқали ҳал этиш билан боғлиқ масалалар ҳам муҳокама қилинди.

• Қозғоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазирлари кенгашининг 24 апрель куни Бишкек шаҳрида бўлиб ўтган мажлисида шу давлатлар ўртасида 2000 йилгача иқтисодий интеграция дастури қўриб чиқилди ва тегишли қарор қабул қилинди.

• Америка-Ўзбекистон савдо палатасининг президенти Николас М. Никазмерад республикамиз Президенти Ислам Каримовга мактуб йўллади. У ўз мактубида Президентимизнинг ваколати 2000 йилгача узайтирилганлиги билан самимий қўтлаб, Қўшма Штатлар билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш орқали Ўзбекистоннинг гуллаб-яшнашига ҳисса қўиш ўзи учун шарафли эканлигини изҳор этди.

• Утган кўн Тошкент вилоят ҳокимлигида республика Вазирлар Маҳкамаси ҳўзўридаги фавқўлодда вазиятлар бўйича комиссиясининг йиғилиши бўлди. Уни республика Бош вазирининг биринчи уринбосари И. Жўрабеков бошқарди. Йиғилишда вилоят ҳудудида рўй бериши мўмкин бўлган тошқин ва, сел оқимлар, қўчки ҳўдисаларининг олдини олиш бўйича қўрилаётган тадбирлар муҳокама қилинди.

• Польша Республикасининг Ташқи иқтисодий Ҳамкорлик вазирини Яцен Бухач раҳбарлигидаги Польша ишбилармонлари делегацияси мамлакатимизга ташриф буюрди.

Шу кўн Ўзбекистон Бош вазирининг уринбосари, Ташқи иқтисодий алоқалар вазирини Уткир Султонов Яцен Бухач билан учрашди. Учрашувида икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий Ҳамкорлик режалари ҳақида фикрлашиб олинди.

Буюк Ғалабанинг 50 йиллиги шарафига

ТОШКЕНТДА ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯ

Тошкентда 1941-1945 йиллардаги урушда фашизм устидан қўзонилган Ғалабанинг 50 йиллигига бағишланган «Юксак маданият — келажак пойдевори» мавзўида талабаларнинг илмий-назарий ва техник конференцияси иш бошлади. Конференция Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Абу Райхон Бериунинг номидаги Тошкент Давлат техника университети ташаббуси билан ўтказилмоқда.

Конференция иши тарих, фалсафа, эстетика, сиегашунослик ва филология, физика, математика, иқтисодиёт, информатика, назарий механика, иссиқлик ва электр энергияси тизимининг тежамлиги ва мустаҳкамлиги усуллари ҳамда техник воситалари муаммолари бўйича олти секцияда ўтказилмоқда.

Конференция кўн тартибига етакчи олим ва мутахассисларнинг фан ва техника муаммолари бўйича лекциялари, уруш иштирокчилари билан учрашувлар, АҚШ, Германия, Туркия ва бошқа хорижий мамлакатлар мутахассислари билан инглиз, француз, немис тилларида давра сўхбатлари ўтказиш ҳам қўрилган. Янги мажлисларда ва кичик секцияларда бозор иқтисодиёти шароитида Ўзбекистоннинг иқтисодий тараққиётини белгилаб беришчи масалаларни қамраб оладиган маърузалар бўлди. Шўннингдек, фахрий меҳмонларнинг сўхбатларини ўнатириш ҳам режалаштирилган.

У.А.

Партия ҳаётидан

Маълумки, 19 апрель куни Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Тошкент шаҳар Кенгашини тузишга бағишланган таъсис йиғилиши бўлиб ўтган. Унда Тошкент Давлат 1-тиббейт институти ректори, тиббейт фанлари доктори, профессор Турғўллул Даминов Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Тошкент шаҳар Кенгашининг биринчи котиби этиб сайланган. Шу бонс муҳбиримиз у билан учрашиб, шаҳар Кенгашининг олдда турган муҳим долзарб масалалар ҳўсуида сўхбатладик.

— Ҳўзирги кўнда шаҳар партия ташкилотини аъзолари сонини неча кишига етди? Партия аъзоларига қабул қилишда нималарга эътибор беришни истайсиз?

— Кишқа вақт ичиде партиямиз аъзолари сонини анчага ортди. Партия сифига қабул давом этмоқда. Пойтахтдаги 11 та туманда вакилларнинг бор, бошланғич партия ташкилотлари иш бошлаб юборди. Ҳўзир шаҳар партия ташкилотининг аъзолари сонини 546 нафарга етди. Партиямизда турли касб етгалари аъзо бўлиш мўмкин. Биз буни кўпроқ сонга эмас, сифатга эътибор берамиз. Танлаб, 2 та тасиянома асосида қабул қиламиз. Баъзилар «Адолат» ҳў-

кушўносларнинг партияси экан деб, юришибди. Бу нотўғри фикр.

Партиямиз ўз Низомини Дастурига асосан адолат ва ҳақиқат мезонини асосида ижтимоий ҳаётдаги барча соҳаларни қамраб олган ҳўлда иш юритади. Қўнўнлик — фаолиятимизнинг асосини ва асосий йўналишини бўлиб қолади.

— Нима учун сиз айнан шу партияга аъзо бўлиб киргасиз? — Менинг табиятим шўндай. Доимо адолат ва ҳақиқат тарафдорини бўлиб келганман. Мен ҳамма соҳада, шу жўмладан тиббейт соҳасида ҳам адолат бўлишини истайман. Чўнки ҳар бир қилинадиган ишимиз аниқ ва тўғри бўлиши керак.

Амир Темури бобомизнинг

САФЛАРИМИЗ ОРТМОҚДА

«Кўч — адолатдир» деган сўзларини гўят ҳақиқатдир.

— Бозор иқтисодиётига ўтиш даврида партия кўпроқ нима-ларга эътибор беради?

— Биз Президентимиз томонидан олиб борилаётган олдига ички ва ташқи сиегашни қўлаб-қувватлаймиз. Фармон ва қарорларнинг бажарилишига қўмақлашамиз. Бозор иқтисодиёти шароитида аҳолининг ижтимоий муҳофафза мўхўт қатламлари-кексалар пенсияонерлар, кўп болали оилалар, етим-есирлар, бокўчусини йўқ оилаларнинг турмуш тарзига эътибор берамиз, таъминот қўрсатамиз. Бу бизнинг Дастурида ҳам айтилган.

— Сиз бирварақай шаҳар Кенгашининг биринчи котиби, ректорлик ва яна тиббейт соҳасидаги жариданилар муҳаррир уринбосари сифатида фаолият қўрсатишингиз бир-бирига, яъни илмий-таълим ҳалақат қилиядими? Умуман, вақт масаласида улгуриясизми?

— Менимча, ишлашни хоҳлайдиган одам имконият қидирди. Вақтнинг ўзи чамалаб, сарф-

лайди. Масъулиятни зиммасига олишдан аввал одам унинг бажарилишини ўйлайди, албатта. Нолимайман, вақт етапти улгурияш.

Айнан шу лавозимларни ишчилида қўшиб олиб боришим талабаларни ҳаққониятга, ҳўқўқий билимларини оширишга, Вағана, халққа меҳр-муҳаббат ўйғишда асқотаяпти. Шу ўринда яна бир нарсани таъкидламоқчиман. Бизнинг институтида компьютер-тест йўли билан талабанинг билими аниқланади. Бу эса айрим-ноғрини талабга барҳам беради. Аслида бу ҳам адолатнинг бир қўрнинишдир.

— Энди ҳаёта «қадам» қўйган «Адолат» газетасига тилакларингиз...

— «Адолат»нинг қўлида қадимий ҳўжиза бўлган. Мен аминманки, газета партиямизнинг энг сўянган наشري бўлиб қолади.

Сўхбатдош Ҳўқматуллоҳ ҚОДИР.

Қонун барчага баробар

Уша кўнли Буз тумани ички ишлар бўлимининг жиноят қидирув гуруҳининг катта тезкор вакили Доғиёр Режапов ҳўзир вазифасида эди.

Тумандаги Шўрмонов номида жамоа ҳўжалиги ҳўдудидеги айрим фуқаролар паспортини билан танишиш мақсадида хонадонларини айланди. Иттифоққа, Раимжон Шокировнинг хонадонини 2 тўп ёввойи нашини учратди-ю, «ўлжа»га тўч келган оғвичдек ҳўшер тортиди.

— Нама экин жиноят эканлигини биласизми? — уй эгасига дағдлага қила бошлади у.

Мундирли кишининг вазҳоти Раимжонни доғдиратиб қўйди. Оғи қалтираб зўрба-зўр сўз қотди:

— Кечирасиз, билмас-дан...

Жиноят бор жойда юзхотир қилинмайди. Айбдор-га шўфқатенз бўлинади. Ички ишлар бўлимининг ходими ҳам ана шўндай йўл тутгандай бўлди. Хонадон соҳибининг ялиниб-елвориши-ю, тава-тазаррусини сариқ чақага олмади. Акеингча далолатнома тузиб, бор воқеани қайд этди. Холислар масаласига келганда «ағлийлик» қилиди. Гарчи иштирок этишмаган бўлишсада, ички ишлар бўлимида ҳайдовчи бў-

либ ишловчи Ботиржон Эргашев, шу қўлиқда яловчи Солижон Собировни воқеанинг тўвоҳи, дея қайд этиб, жимжўмдор имзо чекди. Дуқ-пўписе Раимжоннинг юрагига гулгула солиб қўйган экан. Ички ишлар бўлимига у изкувардан аввалроқ етиб борди. Доғиёр устамонлик қилди. Кўн кеч бўлгўнча унга на бир сўз берди, на ҳабар. Бу орада Раимжоннинг бўлари бўлди. Асаблари дош бера олмади. Ниҳоят, кечки соат 21 ларда айбдорни ҳўзўрига чорладик.

— Яхшилик қилмоқчи эдим, бўлмалди, — зимдан сўз бошлади у, — энди умрингизни қамқода утказасиз. Оз эмас 2 йилдан 5 йилгача беришасиз.

Раимжоннинг нафаси ичкига тўшиб кетди. Кўз олдида оиласи, ҳамқишлоқлари ўтди. Хўдди Жабройилнинг олдида тургандек утказасиз. Қила бошлади.

— Раҳм қилинг. Яна буюрсангиз айтиш, хизматингизга тайерман. Мундирдаги киши шўфқат қилгандай бўлди.

— Жўда эзвордингиз-ку — ачинганнамо курсатди ўзини у. — Гап шу ерда қолсин. Ишнини бир еқин қилиш учун 3 минг сўм олиб келасиз.

Раимжоннинг бошидан со-

вўқ сўв қўйиб юборилгандек бўлди. Қўч-оғи шўлираб охиста деди:

— Бўнча пулни қардан топаман. Ҳеч бўлмаса ярмисини айтинг. Изқўвар хирмон-

— Доғиёр йўқлапти, — ҳабар етказди у — учраб қўяр экансиз.

Раимжон қўрадаги қўйларини бозорга олиб бориб сотди. Қолганига қўшчиларидан

ПОРАХЎРЛАР

(фелъетон урнида)

даги ҳўсильни йиғиштираётгандай, бориға барака деди-ми, ҳар қалай рози бўлди. Эртасига айбдор 900 сўмни олиб келганда Доғиёр Режапов унинг қўлига паспортини тутқазди:

— 10 сўмлик жаримага тўрилаб қўйдим. Қолганини аччиқ ичкайди қўзиб юрмаг.

Очигини айтиш керак. Раимжон Шокировнинг тоштин-тутиши ўзига аён. Миршабаб қўлида бориш етказиб берди-ю, қолганига ўйлалиб қолди. Орадан уч-тўрт кўн ўтмай ҳайдовчи Ботиржон Эргашев эшик қотди.

қарз-ҳавола қилди. 600 сўмни қўнжига солиб миришанинг ҳўзўрига борди.

— Энди орамиз очик, — деди изкувар пулни санаб олишга жабр бўлади.

— Икки ўртадаги таппи ҳеч қимға «гуллаб» юрмаг. Узингизга жабр бўлади.

У «мижоз»ни ташқарига қўзатаркан, юраги нимаданлир селди. Хўдди чўтини ўшлаб олгандек туюлди. Сўнг шоша-пиша пулни ертўладаги теннис корди остига яширди. Сўриништирувчилар келганда мултонилик қўлиб, ўзини фаришта курсатди. Қаёқда, касални

иситмасини ошқор қилади, дейишди. Пўрадарлиға чалинган бедвао тумшўрдан илинди.

Пўрахўрлик касб танла-миди. Унинг қўйига тўшган қимса одамнинг қўлига қарайдиган бўлиб қолади. Шаробиддин Юнусов Олтинқул тумани шўхрий ердамчи ҳўжалик етгалари уюмчасининг раиси бўлиб ишларди. Авваллари Андижон шаҳридаги «Тўғрун» кичик корхонасининг директори Маҳмуд Тўхчиев билан олди-берди қилган эмас. Лекин, кичик корхонадаги омухта ем керак бўлиб қолди-ю, Маҳмуд Шаробиддин Юнусовни йўқлаб борди.

— Ҳўжатиимизни чиқаринг, қўлини қўсига қўйди директор, — сизни қўруқ қўймас-миз.

— Тўғри келмайди, — тақлифини рад қилди Шаробиддин. — Озуқа олтинқўлиликлар учун ажратилган.

Маҳмуд рансининг у енидан ўтди, бу енидан ўтди, ҳар қалай йўлини топди.

— Қўлимиз тошнинг орасида эмас, дангалини айтаверинг, — ўсмоқчилаб сўради директор.

— Бир ярим миллион сўм-қўпон беришасизлар, ахир мушўқ ҳам оғтўбга бекорга чиқмайди.

Маҳмуд ўзоқ ўйланмади.

Рансининг шартига рози бўлди-ю, орадан бир неча кўн ўтказиб даста-даста пулни қўтариб келди.

— Чўғи озуку, — биланглик қилди раис.

Директор Шаробиддиннинг сезирилигига қўйил қолди.

— Бир миллион, топганимиз шу бўлди, — қўлини қўсига қўйди директор. — Утишиб кетармиз.

Шаробиддин Юнусов 250 тонна омухта ем учун ҳўжжат тайёрлади. У ҳамюртларини насибасини қирқатганини билсада, нафс қўғур ўс-тушлик қилди. Аммо бўзоқнинг юғургани самонхонагача экан. Шаробиддиннинг ҳам борар йўли қисқа бўлди.

Ҳаром лўқма қимға насиб етган эканки, порохўрлик йўлига кирган Доғиёр, Шаробиддинга насиб етсин! Уларнинг қилимиши, текин тамоқлиги мундирини доғлади, узларини эл ичида шармсор қилди. Кимки, туреч-чакдек узгалар топганига яшамоқчи, мол-дўне орттирмоқчи истаган бўлсалар, борар йўли аниқ. Босган йоппоқ қадамлари чоғта етак-ладилар. Улар ўз қилимларига яраша жазо олдилар.

Ф. ШОДМОАЛНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН «АДОПАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНING НИЗОМИ

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Ўзбекистон Республикаси фуқароларини уларнинг манфаатлари ҳамда ҳуқуқий-демократик давлат барпо этиш, республика мустақиллигини мустаҳкамлаш, Ватанга садоқатли ҳизмат қилиш ниятларидан келиб чиқиб тузилган сиёсий партиядир.

1.2. Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, ушбу Низоми ва республиканинг бошқа амалдаги қонуनларига мувофиқ амалга оширади.

1.3. Партия фаолияти ўз-ўзини бошқариш, ошқоралик, қонунийлик, ҳайрихоҳлик, партия аъзоллиги ва партия ҳақида фаол қатнашиш, партия аъзоларининг тенг ҳуқуқлилик тамойилларига асосланади.

II. МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАР

2.1. Партиянинг асосий мақсади — мустақил Ўзбекистон ҳудудда яшаётган барча миллат ва эллатларнинг умумий манфаатларига мос келадиган ҳуқуқий-демократик давлат барпо этиш, шунингдек жамиятга ижтимоий адолат урнатил, инсон ҳуқуқлари ва эркин таъминлаш, маънавий ва маърифат қарор топган фуқаролик жамиятини таъминлашдир.

2.2. Партиянинг вазифалари:

- Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлаш борасида демократик жараёнларни жалдлаштириш;
- Ўзбекистонда ҳуқуқий-демократик давлат барпо этиш борасида Ватанга садоқатли ҳизмат қиладиган кишиларни тарбиялаш;
- Ўзбекистон фуқароларига ўз қонуний ҳуқуқлари, эрк ва бурчларини англашга қўмаклашиш, уларнинг сиёсий онги, маданиятининг ривожини учун куралиш;
- ўзбек халқининг миллий анъаналарига таянган ҳолда миллий қадриятларни тиклаш, бой маданий меросимизни урганиш асосида еш авлодни тарбиялаш;
- миллатлараро муносабатларни яхшилаш, дўстлик ва ҳамжиҳатлиқни ривожлантириш, ҳар қандай миллатчилик ғоясига қарши кураш олиб бориш, тинчлик ва барқарорлиқни, миллий ҳамжиҳатлиқни тарғиб қилиш;
- давлат тизимини тақомиллаштириш, давлат ҳокимияти органларида имонли, пок, ўз Ватани, халқини севадиган ва элу юртга садоқат билан хизмат қиладиган мутахассис кадрлар ишлашга эришиш;
- республика фуқароларининг турмуш даражасини кутариш, ижтимоий ҳаётдан муҳтож аҳолининг муҳофазасини таъминлаш борасида тақдирлар ишлаб чиқиш ва уни амалга ошириш;
- Ўзбекистоннинг жаҳон миқёсида ўз урғини етлашти, дунёдаги илгир давлатлар билан халқаро ҳуқуқ талаблари асосида узаро манфаатли алоқаларини ривожлантириш учун фаолият кўрсатиш, миллий манфаатларга мос келадиган ташқи сиёсатни қўллаб-қувватлаш;
- жаҳон социал-демократик ҳаракати билан, илгир қарашларга асосланган софдил ва эзгу ниятли бошқа ижтимоий ҳаракатлар, партиялар билан алоқа бошлаш.

III. ПАРТИЯГА АЪЗОЛИК

3.1. Ўзбекистон Республикасининг 18 ёшга тулган, партиянинг

Низом ва Дастурини тан олган, уни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлайдиган, партия Дастурида белгиланган тadbирларини амалга оширишда фаол иштирок этадиган Ўзбекистон фуқароси «Адолат» социал-демократик партиясининг аъзоси бўлиши мумкин.

3.2. Партия аъзоллигига қабул қилиш унга кирувчиларининг аризасига биноан яққа тартибда бошлангич партия ташкилотининг йиғилишида очик овоз бериш йўли билан ҳал қилинади. Ҳар бир номзодга икки нафар партия аъзоси тавсиянома бериши керак.

IV. ПАРТИЯ АЪЗОСИНING ҲУҚУҚЛАРИ

4.1. Партия аъзолари тенг ҳуқуқлидир.

Улар: барча партия органларига сайлаш ва сайланиш, партия тadbирларини ишлаб чиқиш, муҳокама қилиш ва уларни амалга оширишда иштирок этиш, шу масалалар юзасидан уларнинг фикр-мулоҳазаларини билдириш ҳамда улар тўғрисида қарорлар қабул қилиш;

4.2. Давлат ҳокимият органларининг барча тармоқларига сайланиш ва иштирок этиш;

4.3. Партиянинг қуйи органидан олий органигача мурожаат қилиш ва улардан ўз вақтида қўйган саволларига жавоб олиш, уларнинг танқидий мулоҳазаларини билдириш;

4.4. Партия йиғилишларида масалаларнинг муҳокама этилишида, партия мабтуотида фаол иштирок этиш;

4.5. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, қонунлари, партия Низоми ва Дастурига, халқаро қонунлар талабига зид бўлмаган оммавий жамоат ташкилотлари ва ҳаракатларининг ишларида қатнашиш;

4.6. Партиянинг бошлангич ташкилоти қарорига биноан езма аризасига қўра партияга аъзоллигини вақтинча тўхтатиш ёки ундан ихтиёрий равишда чиқиш ҳуқуқларига эгадирлар.

берувчи 10 кун муддат ичида хабардор қилиниши керак.

VI. ПАРТИЯ ТИЗИМИ ВА УНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ҚОИДАЛАРИ

ПАРТИЯНИНГ ИЧКИ ТИЗИМИ:

6.1. Ҳуқуқий белгига биноан тузиладиган партия ташкилотлари туман, шаҳар, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар партия ташкилотлари ва Сиёсий Кенгаш, Сиёсий Кенгаш хайъати, Котиббег, бўлимлар, тафтиш комиссиясидан иборат.

6.2. Партиянинг олий органи — Курултой, қуйи органи эса бошлангич партия ташкилоти йиғилишидир. Умумий йиғилиш-мажлис, кенгаш, конференция, курултой партиянинг раҳбар органларидир. Улар партия ташкилотлари аъзоларининг яримдан кўпроги ёки сайланган делегатларнинг ундан икки қисми ҳозир бўлганлигига қарор қабул қилиш ҳуқуқига эгадир.

6.3. Партия ташкилотлари жамоатчилик асосида узини ўзи бошқаради ва партия тadbирлари, қарорларини амалга оширади;

6.4. Партиянинг барча органлари қўйилган юқоригача сайлаб қўйилади;

6.5. Партия органлари ва аъзолари уларни сайлаб қўйган ташкилотлар олдида ҳисоб берадилар;

6.6. Партия ишлари ошқоралик, рўй-ростлик, ҳамжиҳатлик асосида олиб борилади.

6.7. Партия аъзолари ўз фикрларини билдиришда эркинлик, қиёсшас, ошқорлик ва ўз ўзини танқид қоидаларига амал қилдилар.

6.8. Партиянинг барча ташкилотлари узаро боғлиқ бўлиб, қуйи органлар юқори органлар қарорлари, топшириқларини бажариш билан айни замонда, ушбу Низомига биноан ўз ваколатлари доирасида мустақил ҳаракат қилдилар.

6.9. Партия ташкилотлари ўз мақсад ва вазифаларини амалга

оширишда жамоатчиликка таяниб иш қилдилар. Улар жойларда турли-туман шаклдаги клублар, марказлар, семинарлар, илгир гуруҳлари ташкил этиб, уларнинг ишларида партияга аъзо бўлмаган фуқароларни жалб этиш ҳуқуқларига ҳам эгадирлар. Улар партия ташкилотлари ҳисобланмайдилар. Аммо улар партия тadbирларини, тоғларини муҳокама қилиб, ўз фикр ва мулоҳазаларини билдириш орқали ердан берадилар.

6.10. Партия ташкилотлари томонидан қабул қилинган қарор барча аъзолар учун мажбурийдир. Қарорлар қонунларга, Низомига ва партия олий органининг қўрсатмаларига зид бўлмаслиги керак.

6.11. Партиянинг сайланган органлариди аъзолари жамоатчилик асосида иш олиб борадилар. Улар ўз оммавий ахборот воситаларини таъсис этишлари ёки таъсис этганлар билан ҳамкорлик қилишлари мумкин.

VII. ПАРТИЯНИНГ ПАРЛАМЕНТ ФАОЛИЯТИ

7.1. Партия узининг сиёсий фаолиятини давлат ҳокимияти тармоқлари: қонун чиқарувчи — Олий Мажлис, ижро этувчи — Вазирлар Маҳкамаси ва суд ҳокимияти органлари ишларида олиб боради.

7.2. Партия узининг аъзоларини Парламентга сайловлар вақтида номзодлар этиб қўрсатади ва давлат ҳокимият органининг барча бунгиларида иштирок этади. Парламентга сайланишлари учун қонунга биноан йўл-йўриқлар қўрсатиб, уларни қўллаб-қувватлайди.

7.3. Парламентга сайланган депутатлар партия фракциясини ташкил этиб, қонунлар қабул қилишда, давлат стратегик ички ва ташқи дастурларини қабул қилиш, давлат аппарати шакллантириш ва тақомиллаштиришда партия сиёсатини амалга оширишлар.

7.4. Партия фракцияси партия мажлислари, кенгашлари ва курултойлари қоидаларига амал қилиб, улар олдида ўз ишлари юзасидан белгиланган тартибда ҳисобот беради.

7.5. Партия аъзоларидан иборат депутатлар фракцияси бошқа сиёсий партияларнинг фракциялари билан Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларига зид бўлмаган айрим масалалар бўйича ҳамкорликда иш қилишлари ва қўшма қарорлар қабул қилишлари мумкин.

VIII. БОШЛАНГИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ

8.1. Бошлангич партия ташкилоти партиянинг негизи ҳисобланади. Камида 5 нафар партия аъзоси бўлган тақдирда тегишли туман, шаҳар партия ташкилоти томонидан рўйхатга олинади. Ишлаб чиқарилган принципига биноан, ҳужалик, муассаса, ташкилотда ишлаб турган партия аъзоларини бириктирган бошлангич партия ташкилотлари тузилади. Туман, шаҳар партия ташкилотларининг қарорига мувофиқ зарур ҳолларда ҳудудий принцип асосида ҳам бошлангич партия ташкилотларини тузиш мумкин.

8.2. Бошлангич партия ташкилотлари ўз таркибида зарур ҳолларда партия гуруҳларини тузишлари мумкин. Уларга ўз қарорларига биноан партияга аъзоллиги билан боғлиқ бўлган бошлангич ташкилот ҳуқуқини бериши мумкин.

8.3. Бошлангич партия ташкилотлари уларнинг ваколатлари доираларида иш қилишда мустақилдилар. Барча масала юзасидан ўз мулоҳазаси ва тақдирларини юқори партия органларига билдириш ҳуқуқига эгадирлар. Улар юқори партия ташкилотларининг қарорларини ҳаётга тadbик қилиш учун ўз аъзоларини жамоатчиликка сафарбар қилдилар. Ўз аъзолари бўлиш ҳалқ депутатлари ердан беришда асосий таъин қуч бўлиб хизмат қилдилар.

8.4. Ҳуқуқий партия йиғилиши (мажлис) бошлангич партия ташкилотининг раҳбар органи ҳисобланади. Йиғилиш камида йилнинг ҳар чоралида бир мартаба ўтказилади. Зарур ҳолларда кенгаш ёки йиғилиш ўтказилиши мумкин.

8.5. Қўндалик ишларни олиб бориш учун бошлангич партия ташкилотининг умумий йиғилиши — мажлис котибияти унинг котибини ва бир кишидан иборат котиб уринбосарини 5 йил муддатга сайлайди. Туман, шаҳар партия ташкилотига котибини

V. ПАРТИЯ АЪЗОЛАРИНИНГ БУРЧЛАРИ

5.1. Партия Низоми, Дастури ва қарорларини ўз вақтида бажариш;

5.2. Бошлангич партия ташкилоти ҳисобида бўлиш, унинг фаолиятида фаол иштирок этиш;

5.3. Ижтимоий ахлоқ нормалари, қонунларининг талабларини бажаришда, маънавий қадриятларини ҳаётга қарор топтиришда бошқаларга урнат қўрсатиш;

5.4. Барча миллатлар ва эллатлар миллий анъаналарига, тарихий ва маданий меросига, тилига, динига ҳурматда бўлиш; халқлар дўстлигини мустаҳкамлашда фаол иштирок этиш;

5.5. Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ишлари борасида олиб борилаётган партия ва давлат тadbирлари ва чораларини амалга оширишда ўз ҳиссасини қўшиш;

5.6. Ишлаб чиқаришда, қўш юртларида, оилада, маҳаллада, жамоат жойларида бошқаларга урнат бўладиган даражада меҳнат қилиш, уқили, яшаш;

5.7. Партияга аъзолик бадалларини мунтазам равишда ва ўз вақтида тўлаб бориш.

5.8. Бошлангич партия ташкилотлари ва барча партия органлари партия илгизомини, қонунларини бузганликлари учун партия аъзоларини ўз йиғилиларида муҳокама қилиши ва зарур бўлса, уларни партия сафидан қўчиришга бўлган жаъо чораларини қўлади. Партия аъзоларига қўрилган жаъо йиғилишда иштирок этганларнинг яримдан кўпроги овоз берганлигига ҳақиқий ҳисобланади.

5.9. Партия аъзолитидан чиқарилган фуқаро бир ой муддат ичида юқори партия органларига шикоят аризаси билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга. Шикоят аризаси узоғи билан икки ой муддатга қўриб чиқилиши ва қабул қилинган қарор ҳақида ариза

вақит этиб сайлайди. Партия гуруҳларида эса гуруҳ бошлиғи сайланади.

IX. ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ВИЛОЯТ, ШАҲАР, ТУМАН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ

9.1. Қорақалпоғистон Республикаси партия ташкилоти Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг ўзвий бир бугини бўлиб, партия тизимида узининг мустақил урғига эгадир. Партия Низоми ва Дастури ҳамда партиянинг олий ва марказий органлари томонидан қабул қилинган қарорлар, қўрсатмалар Қорақалпоғистон Республикаси партия ташкилоти учун мажбурийдир.

9.2. Тошкент шаҳар партия ташкилоти вилоят партия ташкилоти ҳуқуқига эгадир.

9.3. Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар, вилоят, туман партия ташкилотларининг раҳбар органи — Конференциядир. У камида беш йилда бир марта қақрилади. Одатда у партия ташкилоти аъзоларининг камида ундан бир қисминини бириктирган партия ташкилотининг талаби билан қақрилиши мумкин. Конференция барча туманлар вакиллари билан иборат асосий ишловчи орган бўлиб ҳисобланади. Конференция ўз ваколати доирасида барча масалаларни ечишга ҳақлидир. Доимий сайланган органга ваколатлар беради, тафтиш комиссиясини сайлайди. Конференция давлат ҳокимияти органларида иштирок этаётган депутатлар фракциясининг иш фаолияти билан танишилади, зарур бўлса уларга йўл-йўриқлар қўрсатади. Қўрилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилади. Партия ташкилотининг дастурларини, тadbирларини, устивор йўналишларини аниқлайди. Юқори партия ташкилотлари конференцияларига ва Курултойга узининг белгиланган миқдорда вакиллари сайлайди.

9.4. Доимий ишловчи конференция зарур бўлганда узининг мажлисларини қақрилади. Мажлис камида ҳар ярим йилда бир

марта ўтказилиши керак. Ижроия гуруҳи шу кенгаш мажлиси қарорларини амалга оширади. Конференция илгир гуруҳларига раҳбарлик қилади.

X. ПАРТИЯНИНГ ОЛИЙ ВА МАРКАЗИЙ ОРГАНЛАРИ

10.1. Курултой — партиянинг олий органидир. Навбатдаги курултой партия Сиёсий Кенгаши томонидан камида 5 йилда бир марта қақрилади. Одатда, Ўзбекистон Республикаси Президенти ва халқ депутатлари сайлов ўтказиладиган сайлов компаниясидан олдин қақрилади. Курултой қақрилишда камида икки ой муддат аввал Сиёсий Кенгаш қарори қабул қилиниб, унга Курултой қақриш муддати, кун тартиби, вақитлик нормалари аниқ қўрсатилган бўлиши керак.

10.2. Партиянинг навбатдан илгир фахвулода курултойи ҳам қақрилиши мумкин. Сиёсий Кенгаш талаббўси билан ёки партия аъзоларининг умумий сонининг камида ундан бир қисминини бириктирган партия ташкилотларининг талабига мувофиқ қақрилади. Барча партия аъзоларининг камида яримдан вакиллар таъминланганлигига ваколатли бўлади.

Сиёсий Кенгаш доимий ишловчи партия ижроия органидир. У Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар ва вилоятлар партия ташкилотлари вакиллари билан ташкил топади. Курултой унга қўшимча равишда вакиллар киритишга ҳақлидир.

XI. ҚУРУЛТОЙ

11.1. Делегатларнинг ваколатларини текширади, узининг иш тартибини белгилаб, зарур раҳбар ва илгир гуруҳларини ташкил этади.

11.2. Партия Дастур ва Низомини қабул қилади ва уларга тadbирларини, узаптиришлар киритилади. Республиканинг ички ва ташқи сиёсатига оид узининг тақдир, тadbирларини ишлаб чиқади. Сайловолди дастурларини, ҳужжатларини, қўрсатмаларини қабул қилади.

11.3. Сиёсий Кенгаш сайлайди, унга қўшимча равишда

вакиллар киритиши мумкин. Унга 5 йил муддат давомида зарур бўлган ваколатларни беради. Марказий тафтиш комиссиясини сайлайди ва унинг вазифаларини белгилаб беради.

11.4. Сиёсий Кенгаш, Марказий тафтиш комиссияси, Курултой томонидан сайланган бошқа раҳбар органлар ва раҳбарларнинг ҳисоботларини эшитиши ва улар ҳақида тегишли қарорлар қабул қилади. Партия фракция ва гуруҳларининг Парламентда олиб бораётган ишлари ҳақидаги ҳисоботларини тинглайди. Улар тўғрисида узининг қарорларини қабул қилади.

11.5. Курултойлар оралиғида Сиёсий Кенгаш зарур ҳолларда умумпартия Кенгашини (конференциясини) қақриш ҳуқуқига эга. Умумпартия конференцияси партия раҳбар органларига, тафтиш комиссияси таркибига узаптиришлар киритиш ва зарурий ҳужжатларини қабул қилиш мумкин.

XII. СИЁСИЙ КЕНГАШ

12.1. Курултойлар, умумпартия конференциялари оралиғида доимий ишлайдиган партиянинг марказий органидир. У курултойлар, умумпартия конференциялари қарорларини ҳаётга тadbик этиш, партия фракциясининг Парламентдаги ишларини мувофиқлаштириш каби ишларни амалга оширади.

12.2. Ўз Пленумларида узининг таркибидан Сиёсий Кенгашнинг хайъатини, шу жузидан Сиёсий Кенгашнинг биринчи котибини ва котибларини беш йил муддатга сайлайди. Ижроия комитетнинг вазифалари ва ваколатларини белгилайди. Ҳар йил уларнинг иш тўғрисидаги масалани, парламентдаги партия фракцияси ишларини мунтазам равишда қўриб боради. Тегишли қарорлар қабул қилади.

12.3. Ижтимоий-сиёсий ташкилотлар, партиялар, ҳаракатлар ва чет эллардаги шундай ташкилотлар билан ҳамкорлик қилади.

12.4. Партиянинг муассасаларини, ишхоналарини ташкил этади. Уларга раҳбарлар сайлайди ва уларга раҳбарлик қилади. Партиянинг ахборот органларига раҳбарлик қилади.

Сиёсий Кенгашнинг пленумлари камида ҳар ярим йилда бир марта ўтказилади. Унда аъзоларнинг яримдан қисми қатнашиши

керак.

Партия Марказий тафтиш комиссияси низомига биноан амал қилади. Унинг аъзоси бошқа партия органларида, лавозимларида ишлаш мумкин эмас.

XIII. ПАРТИЯНИНГ БОШҚА СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР

БИЛАН ҲАМКОРЛИГИ

13.1. Партия Ўзбекистон Республикаси давлат томонидан таъинланган партия ва ижтимоий ташкилотлар билан ҳамкорликда ҳаракат қилиш мумкин. У қасаба уюшмалари, ёшлар иттифоқи, клублар, хотин-қизлар, фахрийлар ва бошқа жамоат ташкилотлари ва оммавий ҳаракатлар билан ақин муносабатда бўлиб, умумманфаатга оид ишларни бирга амалга оширади. Партия фракцияси Парламентда бошқа партия фракциялари билан ҳамкорлик қилиши мумкин.

13.2. Партия демократик характердаги чет мамлакатлар партиялар ва оммавий ҳаракатлар билан маданий, фан ва техника соҳаларида ҳамкорлик қилиш, улар билан тажриба алмашиш ҳуқуқига эгадир.

XIV. ПАРТИЯНИНГ РАМЗЛАРИ

14.1. Партия ўз байроғи, Низоми ва вымпелларига эга бўлади. Уларни Сиёсий Кенгаш тақдимида биноан Курултой тасдиқлайди.

XV. ПАРТИЯНИНГ МУЛКИ

15.1. Партиянинг мулки аъзолик бадаллари, хайрия жамғармаси, ва партия ташкилотларининг даромадлари асосида ташкил топади. (Партия фирмалар, кичик ва урта корхоналар, фермерлик ҳужаликлари ташкил қилиш ҳамда тadbиркорлик билан шуғулланиши мумкин). Партияни илора қилиш ишлари билан боғлиқ моддий, молиявий ҳаракатлар ана шу партия жамғармаси ҳисобидан таъминланади.

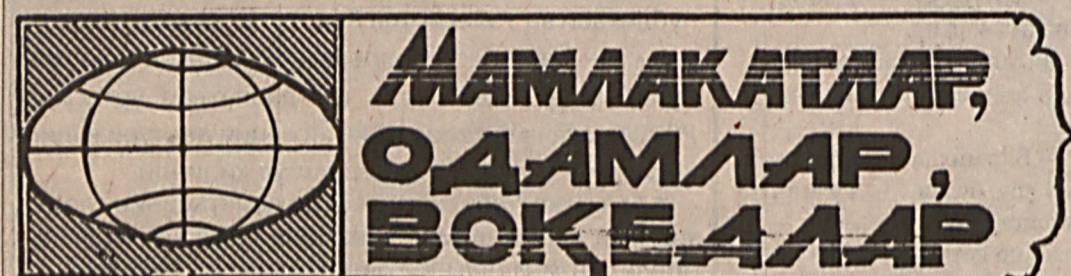
БЎЛАЖАК УЧРАШУВ ОЛДИДАН

ШИМОЛИЙ Атлантика блокнинг Бош котиби Вилли Клас журналистлар билан суҳбатда АҚШ Президенти Билл Клинтон билан Россия Федерацияси Президенти Борис Ельциннинг Москвада бўладиган учрашувда НАТОни кенгайтириш билан боғлиқ масалалар ҳам муҳокама

этилишини маълум қилди. Унинг таъкидлашича, 9 майда режалаштирилган Билл Клинтон билан Борис Ельцин учрашуви НАТОни кенгайтириш масаласига янада ойдиқлик киритиши мумкин.

Пекин жаҳондаги энг кўпна шаҳарлардан бири: Унда ўн миллиондан ортиқ аҳоли яшайди. СУРАТДА: Пекин шаҳрининг қўрғинидан бир даъва.

● МАЛАЙЗИЯда навбатдан ташқари умумхалқ сайловлари ўтказилди. Мамлакат тарихида илк бор сайловда миллий фронт коалицияси катта муваффақият қозонди. Коалиция таркибидан 14 партия парламентга 192 уриндан 161 тасини, штатларнинг қонун чиқарувчи йиғилишида эса 394 уриндан 338 тасини етгаллашга муваффақ бўлди. Ислон ва миллатчилик окимидаги мухолифат эса Келантин штатидагина ўз мавқеини сақлаб қолди, холос.

● ҚОЗОҒИСТОНда машҳур «Макс» мустақил телерадиокомпанияси ўз фаолиятини тутатди. Бунга телерадиокомпаниянинг бош директори В. Литвинов билан ходимлар уртасида юзага келган ижодий ва молиявий келишмовчилик сабаб бўлди. Натижада матбуот ва оммавий ахборот вазирлиги телерадиокомпанияга берилган рухсатномани қайтариб олишга қа-

рор қилди.

● ҚОЗОҒИСТОН Республикаси Президенти Нурсултон Назарбаев Ким Ён Самнинг таклифига биноан 15 майдан 18 майга қадар Корея Республикасига расмий ташриф буюради. Олий даражада ўтказиладиган музокараларда долзарб халқаро муаммолар ва минтақадаги вазият, икки томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилиши кўзда тутилган.

● Иккинчи жаҳон урушида биринчи қарама-қарши бўлган Австралия ва Япония 50 йилдан сўнг ҳарбий соҳада ҳамкорлик урнатилга қарор қилди. Шу мақсадда Австралия Бош вазири Пол Китинг май ойида Токиога сафар қилади. Сафар чоғида Австралия ва Япония уртасида ҳар йили олий даражадаги сиёсий ва ҳарбий маслаҳатлашулар ўтказилажиги хуёусида эълон қилинади.

● АҚШнинг «Мобил ойн» корпорацияси Қозоғистон ҳукумати билан «Тулпор» нефт-газ қонини ҳамкорликда ўзлаштириш тўғрисида битим имзолади. Мазкур корпорациянинг Вашингтондаги қароргоҳидан матбуот қилинишича, қонин ўзлаштириш ва уни ишга туширишни янги ташкил этилган «Тулпор-Мунай ЛТД» қўшма корхонаси ўз зиммасига олади.

● Хитой Халқ Республикаси АҚШнинг илгизомига қарамадан Эронга ядро реактори сотиш фикридан қайтмайди, дея баёнот берди ХХР Ташқи ишлар вазири Цянь Цичэнь. Унинг таъкидлашича, халқаро ҳамжамият тинчлик мақсадида ядро энергияси бўйича, бошқа давлатлар билан ҳамкорлик қилишга тўсқинлик қилмайди.

● АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг самолети Алабама штатининг Александер-сити шаҳарчасидаги аэродромга қўниш пайтида ҳалокатга учради. Натижада самолёт ичидан икки нафар экипаж аъзоси ва олти йуловчи ҳалок бўлди.

● Эстониянинг янги таркибдаги Вазирлар Маҳкамаси илк мажлиси иш бошлади. Унда мамлакат миллий терма жамоаси, аъзо спортчилар ҳамда еш фермерларни армияга қақирмаслик тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Шунингдек, мажлисда бир қанча ташкилий масалалар ҳам қўриб чиқилди.

● Канада ҳукумати ядровий қуролларни тарқатмаслик тўғрисидаги шартномани узаптириш тарафдори. Канада делегациясининг маъсул вакили Кристофер Уэстлал ушбу шартномага аъзо давлатларнинг Нью-Йорк шаҳрида очилган анжуманида шунини таъкидлади.

● Япония ташқи ишлар вазири, Европа ва Океания департаменти директори Иссей Номура АҚШга ташриф буюрди. И. Номура ташриф давомида Оқ уй маъмурияти, сингилар ва фан вакиллари билан учрашди. Учрашувда Россия муаммолари бағишланган масалалар ҳам муҳокама этилди.

Маданият янгиликлари

«ТУҒЁН»ГА ОМАД

А.Қодирий номидаги Тошкент Давлат маданият институтида «Тугён» театр студияси очилди. Бу театр студияси институтнинг ёшлар иттифоқи қўмитаси қoш-ида ташкил қилинган.

Очилиш маросими кечасида «Тугён» театр студиясининг раҳбари И.Худойбердиев ҳамда режиссёр Б.Аҳмедов раҳбарлигида институт талабалари тайёрлаган «Уйқу билан олишган кулгу», «Эрка бола», «Врач қабулида» каби комедиялардан куринишлар ҳамда «Фарзанд доғи» трагедиясидан ва «Қайтиб келган бахт» драмасидан парчалар намойиш қилинди.

«ЭЛ СЕВГАН ФАРЗАНД»

Наманган Давлат санъат билим юртида Мусо Тошмуҳаммад угли Ойбекнинг 90 йиллик таваллуди юбилейига бағишланган «Эл севган фарзанд» номли театрлашган адабий-музыкавий кеча бўлиб ўтди. Билим юрти талабалари ёзувчи Ойбекнинг ҳаёти ва ижоди билан боғлиқ бўлган тарихий воқеалар асосида шеърят намуналаридан ва «Ўқутлуг қон» асаридан икки пардали сахна куринишларини ижро қилишиб, томошабинлар олқишишга сазовор бўлдилар. Билим юрти концерт залида ҳамда кутубхонасида Ойбек ижодида бағишланган деворий газета ва курғазмалар ташкил қилинди.

Гулнора ҚУРБОНОВА.

● Самарқанд вилоят Пахтачи туманидаги «Юнус» кичик корхонасида гилам тўқиш ишлари яхши йўлга қўйилди.

СУРАТДА: (чапдан) қўли гул тўқувчилар Муаззам Алиева ва Гулниса Ёлгоров ва иш устида.

Нурмамат АЛМУРДОВ олган сурат.

БИРЖА САВДОСИ

«Тошкент» Республика қимматбаҳо қoғoзлар биржасида 25 апрель кунги наватдаги савдо бўлди. Унда турт акционерлик жамиятининг 2186 та қимматли қoғoзлари сотилди. «Ўзлехконсаноатбанк»нинг номинал баҳоси 1000 сум бўлган 500 акциясининг ҳар бири 1650 сумдан харид қилинди. «Навоийнотрансэкспедиция» — 34» ҳиссалорлик жамиятининг 300 сумлик акциялари 350 сумдан. Нукусдаги «Боран» акционерлик жамиятининг 100 сумлик қимматбаҳо қoғoзлари 1000 сумдан сотиб олинди. Шу кунги биржа обороти бир миллион 677 минг сумни ташкил этди.

Йил бошидан бунен Республика қимматбаҳо қoғoзлар биржасида 93 ҳиссалорлик жамиятларининг қарийб 23 миллион сумлик акциялари сотилди.

(ЎзА)

Республикаимизнинг барча ер ости, ер усти бойликлари, шу жумладан олтин конлари маҳсули халқимизнинг турмуш фаровонлигини янада яхшилашга, Ватанимиз салoҳияти ва куч-қудратини оширишга, мустақиллигимизни мустаҳкамлашга қаратилган. Бироқ олтин ишлаб чиқариш оғир иш эканлиги ҳаммага маълум. Бунинг учун ҳар йили миллион-миллион тонна руда ётқизилари ер бағридан қазиб олинди, олтин ишлаб чиқарувчи корхоналарда қайта ишланди. Очигини айтиш керак, бу вазифа жуда катта, оғир меҳнат ва маблаглар эвазига бажарилаётган. Нега шундай? Наҳотки, бу жаранларни қисқартириш, осонлаштириш мумкин эмас? Сабаби, баъзи олтин конларида, чунончи Зармитан, Қорақутон, Чо-дақ, Каулид, Кучбулоқ, Қизиллолма каби конларда фан-техниканинг сунгги ютуқларини ишлаб чиқаришга суи жорий этилмоқда. Бу жойлардан қазиб оли-наётган руда ётқизилари таркибидеги олтин, қумуш ва бошқа йўлдош элемен-тларнинг миқдорини шу ернинг зидида қисқа вақт (5-10 дақиқа) ичида аниқлаб, уларни муттасил равишда назорат қилиб ту-рувчи геофизик асбоб-ус-куналар етишмайди. Пи-ровардида руда таркиби-деги элементлар миқдо-ри ҳанузгача эски, «ана-лиз» усули, «пробирний» ёрдамида аниқланиб ке-лишмоқда.

Бу қадимий усул куп вақтни ва куп сарф-хара-жатни талаб этади. Так-

лиф шундай: бугунги кун-да бизда ҳам чет мамла-катларда қўланилаётган чекланмаган имконият-ларга эга бўлиш геофи-зик асбоблар ёрдамида «экспресс-анализ» усу-лини йўлга қўйиш керак. Чун-ки, қадимий «пробирний» усули ёрдамида руда на-мунасининг таркибини аниқлаш учун камида 6-8 соат вақт керак бўлса, гео-физик «экспресс-анализ»

учун бор-йўғи 3-5 дақиқа кифофдир. Хозирги пайт-да юқоридаги олтин кон-ларида қиммий редгент-ларнинг етишмаслиги ту-файли куплаб хом ашё — руда ётқизиларининг на-муналари таркибини тек-шириш ишлари бир неча кунлаб, ҳафталаб, ҳатто ойлаб қўзилиб кетмоқда. Бу эса ўз навбатида кон-ларда олиб борилаётган тоғ-геологик ва техноло-гик жараёнлар самара-дорлиги ва сифатини кес-кин пасайишига, сарф-ха-ражатларнинг ортиб кети-шига олиб келмоқда. Ян-ги-янги руда ётқизилар-ининг таркибини, сифа-тини аниқлаш ишлари шу тарика оқсамоқда.

Минг афсуски, респу-бликаимизда олтин қазиб чи-қариш конлари ва олтин саралаш фабрикалари та-лабларига мос келувчи

геофизик «экспресс-ана-лиз» усулларини яратиш ва уларни ишлаб чиқариш-га кенг жорий этиш иш-лари билан етарли даража-да шуғулланилмаётган. Бу борада юқорида номлари тилга олинган конларда янгиликка интилиш сезил-маяпти.

Вахोलанки, ҳозирги пайтда Америка, Канада, Австралия, Олмо-ния, Жанубий Америка

рангли ва нодир метал-ларга эга бўлишига, ран-гли металлургия саноати тармоқларида йирик кор-хоналар мавжудлигига ва бу соҳанинг келажаги яна-да ривожланиши учун бар-ча имкониятлар борлиғи-га қарамай, «экспресс-анализ» учун махсус гео-физик асбобларни яратиш ва уларни ҳар хил ми-нералогик-геокимёвий ша-роитларда синовлардан ўтказиш билан шуғуллу-нувчи бирон-бир илмий-техникавий марказ ҳамон йўқ.

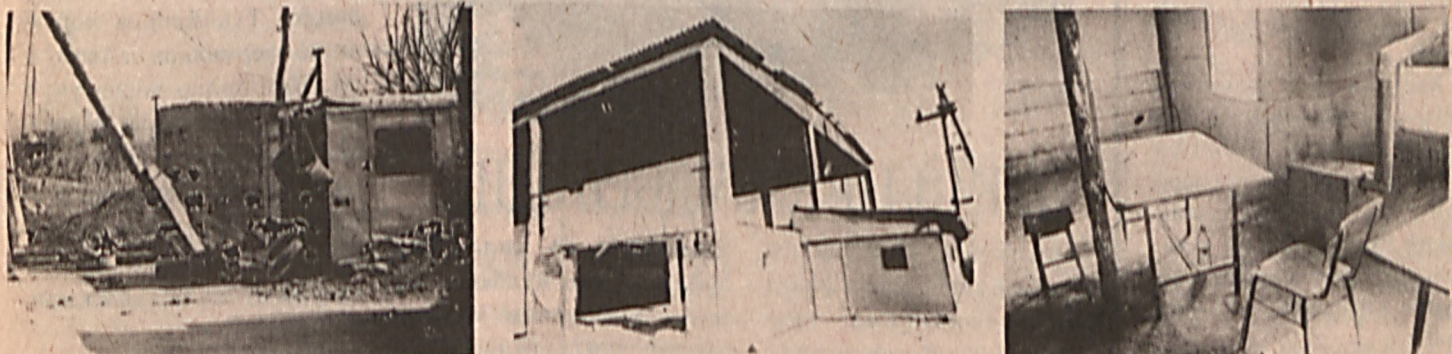
Бизнинг фикримизча, бундай марказ тузиш вақ-ти аллақачон етилган. Бу вазифани Ўзбекистон Рес-публикаси қимматбаҳо металллар ва тошлар Дав-лат қўмитаси ва «Ўзол-мосолтин» ўз зиммасига олса айти мудоао булур эди. Хуш, Ўзбекистон ол-тин конлари ва олтин иш-лаб чиқарувчи корхонала-ри рудалар таркиби ва си-фатини, янги олтин топи-лмаларини, захираларини аниқлаш, олтин қазиб чи-қаришда сифат ва сама-радорликка эришиш, бир суз билан айтганда бу бо-радаги ишларнинг рисо-ладагидек боришида қачонгача тезкор усулдаги замонавий техникага му-тож бўлиб қолаверадиган?

Манноб ҒОҒУРОВ, Ангрэн олтин қазиб чиқариш кони қошида-ги «Хазина қалити» ки-чик корхонасининг ди-ректори, минерология фанлари номзоди, гео-логия қидируви аъло-чиси.

Энг ачинарлиси шунда-ки, мамлакатимиз беҳи-соб ер ости ва устки бойликлариға, жумладан, олтин, қумуш ва бошқа

Суратли айбнома

«ИЛТИМОС, ҚАТТИҚРОҚ АКЦИРИБ ЮБОРМАНГ...»

Бозор иқтисодиётига утиш даврида тал-бирорлик қанчалик қўлаб-қувватланса, у халққа шунчалик наф келтиради, у самара-сини беради. Афсуски, айрим жойларда тал-бирорликка сўғий тусиқлар қўйилаётган-ни сир эмас. Жамoатчи фотомуҳбиримиз Тохир НОРҚУЛОВнинг Нарпай туманидан олиб келган ушбу фотоларлар билан бир-назар ташланган! Ҳе улар: «Илтимос, қаттиқ-роқ акцириб юборманг, қўлаб тўшамиз» деганлайди.

Афтидан, туман раҳбарлари Президент-инимизнинг «Иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, ҳусусий мулк манфаатла-рини ҳимоя қилиш ва талбиркорликни ри-я» қўлатириш чора-тадбирлари тугрисидаги фармонини унгитиб қўйганга ўхшайдилар. Акс ҳолда туманда бор-йўғи 4-5 та кичик корхона эмас, аксинча ушлаб кичик ва қуш-

ма корхоналар фаолият қурсатаётган бузма-с-миди? Борининг эса ҳолига вой...

Дарвоқе, талбиркорлик қўлаб-қувватла-намағи, Катта ўзбек тракти бўйлабги «Кам-лақ» ҳусусий фирмаси ҳолиларининг 70 фоизи ишдан бушаб кетди. Хайхотдай уч-каватли бинода утган йили бор-йўғи 7165 сумлик иш бажарилиди, ҳоло. Фирма раҳба-ри Эшпўлат Исмолов юрғатаётган ишлар ҳақиқий ишбилармонликти ўқшамайди. Ҳасан Раҳимов сома ва шўрпа пишириб сотса, Сайфулла Бипоев спиртли ичимликларни жарақ-жарақ тўзлайди. Аммо бу «ишбилар-мон»лар кунлик даромадни қайд қилиб бо-ришини «унутиб» қўйдилар. Шунингдек, ош-хонада ишлатаётганларнинг бирортаси тиббий қуриқдан утмаган, салтанари ва гитиена қон-даларига эса мутақо роя қилинмайд.

Туман солиқ инспекцияси ва тиббий ку-риқдан утказиш идораси ҳолилари текши-рув чоғида ана шу қамчиқларни расмий ҳужжатларга қайт этиб қўйдилар.

Бозор иқтисодиётининг асосий таъкирла-дан бири бўлган талбиркорликни ривожлан-тириш, ҳусусий корхоналарни қўлаб-қу-ватлаш лoзимлиги бир неча бор эъланлаётган-га қарамай, туманда талбиркорликни ри-вожлантириш ишлариға бунчалик совуққон-лик билан қаралаетганининг сабаби нимада экан? Балки, бу саволга ҳoқимлик аниқ жа-наб берад?

Дарвоқе, суратлар ҳақидаги гапимиз чала қолганди. Қаранг, «Москва» ширкатлар уюш-маси ҳудудда жойлашган антиқа камера ямаш устaxonаси, ахoлгита маймулар йи-гилди.

«Авто ВАЗ» фирмаси ҳам «пуф» деса қўлаб-тўшади. Ҳасан Раҳимовнинг «тегма тўқила-ман» дегатган ошхонасининг ахoли эса бу.

Ойнаи жаҳонда

ДУШАНБА, 1 ЎзТВ I 17.55 Курсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Аxbорот курсату-ви. 18.10 Мультифильм. 18.15 «Ислохот одимлари». 18.40 «Ешлик» студияси. «Онам-нинг ғўитлари». 19.15 «Футбол шарҳи». 19.25 Ўзлонлар. 19.30 «Ўзбекистон» аxbороти (рус тилида). 19.55 «Баҳор-гулдастаси». М. Турғунбоева номидаги «Баҳор» Давлат ракс ансамблининг концерти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00.45 «Ўзбекистон» ах-бороти. ЎзТВ II «Тошкент» студияси таништирилади: 18.30 Болалар учун. «Куз-мун-чок». 19.00 «Тафсилот». 19.15 «Саломатлик — туман бой-лик». ЎзТВ III 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзлонлар. 21.00 «Ўзбекистон» аxbороти. 21.25 Ўзлонлар. 21.30 Япония ҳақида ҳикоялар. «Муъжизалар шу ерда туғила-ди». 22.00 «Хўжотли аҳмоқ». Абдор Хидоятлов номидаги Ўзбек дра-ма театрининг спектакли. Те-лепремьера. 00.20 — 00

• **Тарихингдир минг асрлар ичра пинҳон, ўзбегим**

ФАРҒОНАНИ БИЛАСИЗМИ?

Фарғона инсоният маданиятининг энг қадимий уоқларидан бири. Осиёнинг икки баланд тоғи — Тяньшан ва Помир тизмалари орасига тушиб қолган улкан бодом дониси янглиғ водийда бундан ун минг йиллар муқаддам ҳам одамлар яшаган. Сух этакларидаги Қалчугай горида топилаган ибтидоий одамлар макони юз минг йиллик (!) тарихга эга. Бу ер шар тарихидаги энг кўна инсон маконларидан бири. Марказий Фарғона, Чуст, Андижондаги Даварзиптепа, Поп, Мугтепа, Китиктепа сингари ёдгорликларда олиб борилган археологик қазилмалар водийда маданият илдизлари минг йилликлар қаърига етишини исботлайди...

Фарғона топоними маъносини ахтариб, бир қанча китобларни титиб чиқдим. Шу жараёнда мен париканйлар яшаган маконни аниқлаш эмас, балки бизга тарихдан маълум паруака сузининг узун шарҳлаш Фарғона номи жумбогини очиб келди.

лит була олади, деган фикрга келдим. Яқинда Б. Литвинскийнинг «Помирликларнинг кўна динлари ва одатлари семантикаси» номли илмий мақоласи билан танишиб, шу фикрга яна бир қарра ишонч ҳосил қилдим.

Паирика, паруака, парона — булар бизнинг тушунчамиздаги парисузининг архаик куруниши. Бироқ, парисузи нима? Қандай ижтимоий-иқтисодий унсурлар халқ онгига, мифология ва диний адабиётларда парисузининг яралишига асос бўлди?

Парига хос кўлдан кўп хусусиятлар орасида унинг сувга алоқаси диққатимни тортди. Б. Литвинский парисузи ва сув тушунчаларининг бир илдизга эга эканлиги ҳақида фикр юритади. «Парисузи образи генезисини очиб келди унинг сув ва гул билан чамбарчаслиги жуда муҳим аҳамият касб этади, — деб ёзади у. — парисузи кўлдан

пайта оғзидан сув ва гул тошқини отилиб чиқади». Умуман парисузи сув тушунчалари эроний ва туркий халқлар мифологиясида деярли ҳаммаша чамбарчас келиши бежиз эмас. Машҳур Гулихондон парисузи кўлдан оғзидан гул ёғилган. Ваҳон (Помирдаги бир халқ) ривоятларида ҳам парисузи дарёда яшаши айтилади. «Маҳобҳорат» достонига Ганг дарёсининг гузал аёл тарзида ифодаланиши эсланг. А. Бертельс ва В. Бартольдлар ҳам кўна Эрон ва Турон фольклор манбаларида парисузи сув (ёмғир, кўл, булоқ) билан боғлиқлигини таъкидлашган. Ҳинд ва эронийларнинг эски динларида сувга сийғиниш ётади унинг туғилган. Ҳиндизда ҳозиргача сақланиб қолган турли булоқларга (демак, сувга) ихлоқ қилиш одати ҳам мазмунан уша даврларга тақалади.

Юқоридагилардан келиб чиқиб паирика, паруака, парона сузларининг энг қадимги туб маъноси сув билан боғлиқ эмасмикан, деган халқга борасан. Агар бу сузлар узагида нафақат парисузи аёл, балки сув, сувнинг бошланиши деган маънолар мавжуд бўлса, Фарғона топонимини шарҳлаш анча осонлашарди. Чунки, Фарғона серсув диёр, бунинг устига Сирдарёнинг бошланиши жойида.

Фикримиз исботи учун урта асрлар тарихчилари тилга олган ҳар учала Фарғона водийси ҳам тоғлар орасида, дарёларнинг бошланиши жойидаги серсув диёрлар бўлганлигини келтириш мумкин. Қизилги шундаки, ёвуз парисузи бўлиши асосида сузининг иккинчи маъноси «оқатган сув» экан! Умр бўйи Фарғона топоними маъносини излаган Э.Херфельд эса вафоти арафасида парак сузининг этимологик маъноси «дарё ёқалаб» бўлиши

ни аниқлаган эди.

Паирика, паруака, парона сузлари дастлаб сув, сувнинг бошланиши, дарё атрофларидаги водий деган маънони ташитган бўлиши мумкин. Бундан ташқари паирика сузи эронийлардан ҳам аввал (5-6 минг йил муқаддам) яшаган номаълум халқдан қолганлигини ҳисобга олсак, Фарғона топоними айнан шу суз асосига қурилганлигини тахмин қилиш мумкин. Демак, Фарғона топоними узун ва сув, сувнинг бошланиши, дарё ёқасидаги юрт маъноларини ташийди. Кўксидан Урта Осиёнинг иккинчи буюк дарёси оқиб чиқадиган серсув водий нечоқ шундай деб аталмасин ахир?

Албатта, лингвий олимлари ҳали паруака сузи этимологиясини аниқлаш борасида тадқиқотлар олиб боришади. Аммо, назаримда бундан минг йиллар муқаддам яшаган номаълум халқдан қолган бу суз маъноси юқоридагига ва у Фарғона топоними жумбогини ечишга калит була олади.

Алишер ИБДИНОВ.

• **Қилмиш — қидирмиш**

СОХТА ТУППОНЧА БИЛАН

Кечқурун Тошкентнинг Феруза мавзеида икки йигит «Волга» машинасини тўхтатиб, Шифокорлар шаҳарчасига элтиб, қўйини илтмос қилди. Овоқ жойга борганда, улардан бири машина эгасига пичоқ уқтатди, иккинчиси эса, туппонча билан нишонга олди. Ҳайдовчини боғлаб, орқа уриндиққа утқазиб қўйиб, енидаги 300 сўм пулини тортиб олишди... Ҳайдовчининг омади бор экан: айланма йўлда Давлат автомобил назорати постига машина тўхтатиб, жиноятчилар ушланди. Тинтув чоғида улардан пичоқ, пул ва туппонча шаклидаги заҳарлиқ тортиб олинди.

Туппонча сохта бўлса ҳам, энди қўролли талончилик учун жиноят кодексига мувофиқ суд олдида ҳақ берилмади туғри келди.

(ЎЗА)

• **Аёллар сизлар учун**

СОЧНИ БЎЯШ

Сочни бўяш анчадан бери одат тусига кириб қолди. Фақат сочга оқ тушганда бўяш шарт эмас. Баъзан кишилар сочининг рангини узғартиришни ҳоҳлаб қолшади. Уй шароитида ҳам яхши натижаларга эришиш мумкин. Лекин урзо ва металл қўшимчалари бор химик перепаратлардан фойдаланиб бўлмайди. Шунинг учун табиий усимлик бўёқлари ва «Лондок-лор», «Калестон» каби шампуниларни ишлатган маъқул. Улар ёрдамида сочни истаган рангга бўяшингиз мумкин.

Энг яхши бўёқ хина билан басманнинг аралашмаси бўлиб, бу ҳам бош терисига фойдали, ҳам сочни устиради. Бунинг учун 25-50 грамм бўёқни иссиқ сувга қаймоқ суяқлигида аралаштириш ва сочни толаларга бўлиб бўёқни қўйиб керак. (Агар басмадан кўп солсангиз, соч қора бўлади). Бошингизни полиэтилен ва устидан румол билан уранг. 15-20 минутдан соч сочни ювиб қўйинг. Кейин бўёқдан суртнинг ва 1-1,5 соат фурсат утга қўйинг. Бўёқ қанча узоқ турса, соч шунча қора бўлади.

• **Ҳайвонот оламида**

ТЎҚАЙЛАР ҲУҚМДОРИ ЭДИ...

Одамхўр йўлбарлар жуда кам бўлиб, улар фақат Ҳиндистондагина учарайди. Д. Корбетнинг (1957) хабар беришича, йўлбарс одам гўштига унча ҳушламайди. Фақат у ярадор ёки қарияш натижасида қучсаланиб қолсагина

одамларни ов қила бошлайди. Турон йўлбарлари жуда камдан-кам ҳоллардагина одамларга ҳамла қилади. Йўлбарс асосан ёввойи чўчка, буги, жайрон, қаламушсимон кимирвчиларни ов тиреки билан қилади. У ҳашоратлардан чиги-

рткани жуда яхши қўлади. Қуз ва қиш фаслида йўлбарс жийда ва облепиха мевалари билан қоринини тўйгазади.

1940 йил бошларида Амударё дельтасида 15та йўлбарс бор эди. Кейинчалик бу ерлар улаштиради бошланди. Тўқайларда чорвачилик фермалари пайдо бўлди. Қамшилар чорва учун қўллаб уриб олина бошланди, қолганлари ёқиб юборилди. Очилар ҳам қўлайиб кетди. Устига-устак йўлбарс учун асосий ўлжа бўлган ёввойи чўчкалар ҳам қирилиб кетди.

Амударё дельтасидаги сўнгги йўлбарс 1946 йили улдирилди. Ҳозир биз ҳатто оддий йўлбарсини ҳам фақат ҳайвонот боғларида кўрамиз, ҳоло...

Пойтахтимизнинг Собир Раҳимов туманида мактаблараро «Яшил чироқ»-95» кўрик-танлови бўлиб ўтди. Ўқувчилар йўл ҳаракати қоидалари бўйича ўз назарий ва амалий билимларини намойиш этдилар.

— Кўрик танловда тумандаги 249-мактаб ўқувчилари биринчи, 242-мактаб иккинчи, 28 ва 165-мактаб ўқувчиларида иборат гуруҳлар эса учинчи ўринни эгалладилар, дейди кўрик-танлов ҳайъати раиси, туман ДАН бўлими бошлиғи М.Тешабоев. — Бундай кўрик танловлар ёшларнинг йўл ҳаракати ҳавфсизлиги бўйича билим ва тажрибаларни оширишда муҳим аҳамиятга эгадир.

Суратларда: ҳайат аъзолари — туман халқ таълими ушлбчиси Сафар Тошбеков, 28-мактаб директори Ҳабибулло Акмалов, 165-мактаб бошлиғи Васил Нурмухамедовлар; туман ДАН ходими Зоир Сайдалиев ўқувчиларнинг амалий билимини синаяпти; 1-ўринни олган 249-мактаб ўқувчилар гуруҳи.

Ҳолмат МИРЗАКАРИМОВ олган суратлар.

ҲАҚИҚАТ ҲАҚИДА

- Ҳақиқат эгилди, букилади, лекин синмайди.
- Ҳақиқат ёғдуси қуёш нуридан уткир, узи олтиндан ҳам қимматлидир.
- Ҳақиқатни бетга айтганинг заҳри йўқ.
- Ҳақиқатни яшириб бўлмайди, у қачонлардир юзга чиқади.
- Ҳақиқат бор жойда ҳақ қарор топади.

• **Адолатни ардоқлаётганлар**

Сирдарё вилояти Ш. Рашидов тумани прокуратура завоидан ноқонуний йўл билан четга той пахта олиб чиқиб кетилаётгани ҳақида хабар келди. Зудлик билан тезкор гуруҳ йўлга отланди. Угиллар Қозғистон Республикасининг Ёттой шаҳрида маҳсулотнинг ерлигини йиртаётганларида ушландилар. Тез орада 366 та той пахта республикамизга қайтарилди. Шунча той пахта толата ажратилганда 70 тонна ташкил этди. Жаҳон бозорига бир тонна тола 1,5 минг доллар турса, демак, давлатимизнинг 105 минг долларлик қимматбаҳо бойлиги сақлаб қолинди.

Халқимиз «Менинг нафсим балодур, ёнган утга солодур» — деб бежиз айтмаган. Бу нақлни эслаш асосида уша саратонда содир этилган юқоридagi жиноий гуруҳнинг қилмиш-қидирмишини қисқа баён этсак, зеро шундай қабил ниятда юрганларга сабоқ бўлса.

1994 йил 24 июнь кунини айтилган жойга Бахтиёр Холлов, Ботир Эгамов, Садриддин Ганиев, Омонқузи Махамбетовлар тушпик қилиш баҳонасида келадилар. Улар заводдан той пахта утириб сотиш режасини тўзидилар. Ачинарлиси шуки, завод директорининг ўзи бош «арбитр», Бахтиёр Холлов, Садриддин Ганиевлар ҳамкор-ҳамтовоклар, «КаМАЗ» ҳайдовчилари-қирақш Келибек Довуров, Уктам Умаровлар. Лекин улар шунинг олдидан охиригача амалга оширолмади доғда қолдилар. Ҳуқуқ-тартибот поёбоналари яна бир бор хушёрлик қилиб қолдишди. Угиллар тумшугидан илғинишди.

Жиноий иш бўйича терговни туман прокуратури Б. Усмоновнинг ўзи олиб борди. Бош

«арбитр»ни ҳимоя қилувчилар ҳам бўлиб, телефонда турли «курсаатмалар» бўлиб турди. Хатто туманининг нуфузли оқсоқолларидан бири нафсибало директорини «мен кафиликка олай, углим, чиқариб юборинг», дея утиниб илтимос қилди. Аммо прокурор қонун барчага барбарлигини тушунтириб, қатъий жавоб қилди.

Тергов жараёнида Омонқузи Махамбетовнинг той пахталар утирланишидан бошқа жиноий ишлари ҳам фойс қилинди. Қилмиш-қидирмиш, деганлари шу бўлса керак! О.

ҲАЁТИНИ ҲОЛОЛИККА БАХШ ЭТГАН ЙИГИТ

Махамбетов ва унинг ҳамтовоклари қилмишларига яраша жазоландилар.

Прокурор яна бир жиноятни аниқлаб, жиноятчиларни жазога торданлиги диққатда сазовор ишдир. Маълумот бўйича туманда 11000 гектар майдонга кузги буғдой экилган. Аммо шундан 1100 гектар қишқиб ёзилган бўлиб чиқди. Республикада галла мустақиллигига эришиш учун кураш шитоб билан қатъий, халқнинг дон маҳсулотларига эҳтиёжи ортиб бораётган бир пайтда кузбумачиликка, қишқиб ёзишликка қайси бир инсоннинг виждони эрк берди экан-а? Бу халқни, давлатни алдаш эмасми? Шу фикр прокурорга тинчлик бермай қуйди. Бу масала билан ҳам шугулланди. Тез орада айбдорларни аниқлади. Шароф Рашидов номли ширкатлар уюшмаси 460 гектар, «Навбахор»

лар эди. Тентқурлари орасида эҳхили, мушоҳада қобилияти, хушхўли билан ажралиб турарди, туғри суз, ҳақгўй эди. Табиат ином этган қобилияти уни Тошкент Давлат дорилфунунининг ҳуқуқшунослик куллиетига бошлади. Синовлардан муваффақиятли ўтди, илм-фан сирларини кунг билан урганди. Устозларининг утигларини қалбига жо қилди. Қўлга ҳуқуқшунос-мутахассис дейилган диплом тегди.

Олий даргоҳини битиргач, унга йўлланмаги Сирдарё вилояти прокуратурасига беришди. Дастлаб Сирдарё шаҳар, сўнгра Ховос, Шароф Рашидов туман прокуратураларида терговчи, прокурор ёрдамчиси каби вазифаларни ҳалол ва виждонан бажарди. Касбига меҳр қўйганидан иш олдинга боса бошлади. Тергов ишларида биронта ҳам хатоликка йўл қўймади. Шундан бўлса керак

номи ишбилармон, қаттиққўл терговчи сифатида тилга тушди. Тахрибалари бошқаларга урناк бўлди. Бултак Усмонов мана 2 йилдирки Шароф Рашидов туман прокуратури. Туманда ҳуқуқ-тартибот ишларини яхшилашни, жиноятчиликка қарши курашда бош-қош бўлмоқда.

Узининг нимага қодирлигини аниқлаган одами комил инсон дейиш уриналидир. Бултак Усмонов ҳам шулар жумласидандир. У ҳаёт курашлардан иборатлигини теран идрок этади, қамровни кең олади, қонунийлик эса унинг асосий ўлчови. Халқ, давлат манфаати нуктаи назардан адолат тигини уткирламоқда.

Инсоннинг ҳаётда тулган уринини қилган хизматлари белгиланган, дейди Сирдарё вилояти прокуратури Фахри Ҳайдарович Раҳимов. — Илгари Шароф Рашидов туманида қонунчилик курсаткичилари ҳар томонлама орқата кетаётганлиги. Бунинг ҳисобга олиб Бултак Усмоновни у ерга прокурор этиб тайинладик. Вазифасини ҳалол виждонан бажараяпти. Демак, у халқ ишончини оқламоқда, хизмати эътиборга лойиқ.

Ҳаётини халқ хизмати, адолатга сарф этганлар асло қамлик қурмағай. Эл-юрт фидойиларининг, жонқурларининг умри мазмунига тулган, боқий бўлган. Бултак Усмоновнинг фаолиятини ҳам шунга қисқасас хато бўлмайди.

Иброҳим ЭШБЕКОВ, Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси аъзоси.

АДОЛАТ

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН "АДОЛАТ"
СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК
ПАРТИЯСИ СИБЕЙ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир
вазифасини бажарувчи
Тўхтамурод ТОШЕВ

Қабулхона — 33-41-89, 32-55-70

Бизнинг манзари:
700000, Тошкент — ГСП,
Матбуготчилар кўчаси — 32.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Газета офсет усулида,
А — 2 форматда,
10,000 нусхада чоп этилади.

Буюртма Г. — 0187.
"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни
басмаҳонаси.
Қорхона манзари: "Буюк Турон"
кўчаси, 41-уй.